

Aromaterapeut/aromaterapeutka (kód: 69-043-H)

Autorizující orgán:	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Skupina oborů:	Osobní a provozní služby (kód: 69)
Týká se povolání:	Pracovník relaxačního centra
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Zjištění a vyhodnocení zdravotního stavu klienta	3
Rozlišování aromaterapeutických surovin a postupů ošetření	3
Vytváření kompozic éterických olejů	3
Volba éterických olejů v souladu s aktuálním stavem klienta	3
Volba éterických olejů s ohledem na jejich rizikové faktory	3
Vykonávání ručních masáží celého těla - aromaterapeutická masáž	3
Objednávání surovin do provozovny a skladování aromaterapeutických přípravků	3
Dodržování zdravotně-hygienických předpisů	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Zjištění a vyhodnocení zdravotního stavu klienta

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zjistit zdravotní stav klienta pohovorem	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vyhodnotit pohovor s klientem a rozhodnout o způsobu a četnosti aplikace a koncentraci zvolených éterických olejů	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zpracovat dokumentaci individuálního ošetření klienta	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Rozlišování aromaterapeutických surovin a postupů ošetření

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit rozdíl mezi přírodními oleji a přírodně identickými oleji včetně rozdílu účinků při ošetření	Písemné ověření
b) Orientovat se v botanických názvech éterických olejů	Písemné ověření
c) Popsat, jakými způsoby jsou éterické oleje získávány	Písemné ověření
d) Vysvětlit způsoby přípravy konkrétní masážní směsi ve vztahu k množství a koncentraci	Písemné ověření
e) Zdůvodnit použití více druhů éterických olejů při jednom ošetření včetně množství/koncentrací při aplikaci	Písemné ověření
f) Vysvětlit rozdíl mezi přírodními rostlinnými oleji a oleji syntetickými (minerálními)	Písemné ověření
g) Orientovat se v názvech a účincích rostlinných olejů	Písemné ověření
h) Popsat, jakými způsoby jsou rostlinné oleje získávány	Písemné ověření
i) Vyjmenovat aplikační formy aromaterapie a zdůvodnit jejich volbu podle potřeby klienta	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vytváření kompozic éterických olejů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést míchání masážního oleje a gelu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vytvořit kompozici éterických olejů pro úlevu při lehkém onemocnění dýchacích cest	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vytvořit kompozici éterických olejů pro úlevu při obtížích pohybového aparátu (klouby, páteř)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Vytvořit kompozici éterických olejů pro úlevu při zánětlivé pokožce	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Vytvořit kompozici éterických olejů pro úlevu pro psychické uvolnění, radost	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Vytvořit kompozici éterických olejů pro povzbuzení při psychické skleslosti	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Vytvořit kompozici éterických olejů pro emocionální stabilitu	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba éterických olejů v souladu s aktuálním stavem klienta

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zdůvodnit povolené koncentrace éterických olejů v masážních olejích pro těhotné	Písemné ověření
b) Vysvětlit použití éterických olejů pro děti do 1 roku	Písemné ověření
c) Vysvětlit použití éterických olejů pro ošetření těhotných - 1., 2., 3. trimestr	Písemné ověření
d) Vysvětlit používané koncentrace éterických olejů v masážních olejích při běžné praxi dospělých	Písemné ověření
e) Zdůvodnit použití éterických olejů na pokožku ve vyšší koncentraci než 5 %	Písemné ověření
f) Vysvětlit způsob použití éterických olejů při kojení	Písemné ověření
g) Vysvětlit, co znamená celostní přístup v působení éterických olejů	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba éterických olejů s ohledem na jejich rizikové faktory

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit, na které éterické oleje se nejčastěji vyskytují alergické reakce	Písemné ověření
b) Uvést bezpečné a rizikové éterické oleje. U rizikových uvést hlavní rizikové působení	Písemné ověření
c) Vysvětlit, jak se provádí testování na alergii	Písemné ověření
d) Uvést, které éterické oleje se nedoporučují při vysokém tlaku a při nízkém tlaku	Písemné ověření
e) Zdůvodnit rizikové faktory éterických olejů u dětí do 3 let	Písemné ověření
f) Zdůvodnit rizikové faktory éterických olejů v těhotenství	Písemné ověření
g) Popsat první pomoc v případě alergické reakce	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vykonávání ručních masáží celého těla - aromaterapeutická masáž

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Uložit klienta do správné pozice na masáž	Praktické předvedení
b) Zajistit optimální podmínky masáže (vhodná teplota místnosti, vhodná hudba, ...)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Informovat klienta o možných reakcích na masáž	Praktické předvedení
d) Provést masáž zad	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Provést masáž šíje	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Provést masáž hrudníku	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Provést masáž břicha	Praktické předvedení a ústní ověření
h) Provést masáž horních končetin	Praktické předvedení a ústní ověření
i) Provést masáž dolních končetin	Praktické předvedení a ústní ověření
j) Udržovat kontakt s klientem (verbální i neverbální)	Praktické předvedení a ústní ověření
k) Doporučit klientovi interval masáží a režim masáží	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Objednávání surovin do provozovny a skladování aromaterapeutických přípravků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhledat v nabídce (katalogy, webové stránky firem apod.) kvalitní éterické oleje a zhodnotit použitelnost nabízených produktů pro daný provoz	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit náležitosti objednávky aromaterapeutických přípravků	Ústní ověření
c) Popsat podmínky, v jakých se nejlépe uchovávají éterické oleje	Písemné ověření
d) Popsat podmínky, v jakých se nejlépe uchovávají rostlinné oleje	Písemné ověření
e) Vysvětlit, u kterých éterických olejů a proč je třeba obzvláště důležité dodržet expirační lhůtu	Písemné ověření
f) Vysvětlit správný způsob likvidace prošlých éterických a rostlinných olejů	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dodržování zdravotně-hygienických předpisů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit základní hygienické předpisy a zásady osobní hygieny v průběhu pracovní činnosti	Písemné ověření
b) Orientovat se v provozním řádu	Písemné ověření
c) Prokázat všeobecný přehled z anatomie a fyziologie tělních funkcí člověka (funkce a poloha svalů, kostí, kloubů, páteře a vnitřních orgánů)	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/aromaterapeut#zdravotni-zpusobilost>) a doložení platným zdravotním průkazem.

Předmětem zkoušky je kromě teoretických znalostí praktické předvedení, během kterého uchazeč prokáže schopnost samostatně pracovat s jednotlivými éterickými oleji a rostlinnými oleji a vytvářet z nich kompozice podle potřeb klienta.

Zkouška probíhá písemně, ústně a praktickým předvedením. Praktické činnosti (pohovor s klientem, aromaterapeutická masáž) budou předvedeny na figurantovi.

Písemné ověřování probíhá formou testu.

Pravidla pro aplikaci testů jako způsobu ověřování profesních kvalifikací

Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnotícího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:

A. Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo možné vytvářet dostatečné počty různě sestavených testů.

B. Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněny následující podmínky:

B1. Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:

Pro každé kritérium existuje několik otázek.

B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:

Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium (u něhož je test způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit) alespoň jednu otázku.

B3. Pro úspěšné splnění požadavků testu:

Za úspěšné splnění testu se považuje 70 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.

Test se týká následujících kompetencí:

Rozlišování aromaterapeutických surovin a postupů ošetření

Volba éterických olejů v souladu s aktuálním stavem klienta

Volba éterických olejů s ohledem na jejich rizikové faktory

Objednávání surovin do provozovny a skladování aromaterapeutických přípravků

Dodržování zdravotně-hygienických předpisů

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na masérskou činnost a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti aromaterapie.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na zdravotnictví a certifikát o absolvování akreditovaného kurzu MŠMT Masér a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti aromaterapie.
- c) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na kosmetické služby a certifikát o absolvování akreditovaného kurzu MŠMT Masér a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti aromaterapie.
- d) Střední vzdělání s maturitní zkouškou a certifikát o absolvování akreditovaného kurzu MŠMT Masér a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti aromaterapie.
- e) Vyšší odborné vzdělání zaměřené na zdravotnictví a certifikát o absolvování akreditovaného kurzu MŠMT Masér nebo profesní kvalifikace 69-037-M Sportovní masér/masérka a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti aromaterapie.
- f) Vysokoškolské vzdělání zaměřené na fyzioterapii a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti aromaterapie.
- g) Profesní kvalifikace 69-043-H Aromaterapeut/aromaterapeutka + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti aromaterapie.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, www.msmt.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Provozovna schválená příslušnými úřady k provozování masérských služeb nebo "odborná učebna pro výuku masáží" v prostorách střední školy, vyšší odborné školy, vysoké školy, která tuto učebnu využívá pro výuku vlastních oborů vzdělání, do jejichž náplně patří výuka masáží
- Provozní řád
- Vybavení provozovny – pracovního boxu: masérské lehátko, stolek, odpadkový koš
- Prostor pro písemnou část zkoušky
- Materiálové vybavení pracovního boxu: prázdné lahvičky a kelímky, minimálně 5 kusů éterických olejů, rostlinné oleje, gelová báze, prázdné štítky k označení lahviček, papírové ubrousky, papírové kapesníčky, desinfekce na masážní stůl, ručníky, jednorázové prostěradlo, bavlněné prostěradlo, deka, clientské formuláře, psací potřeby
- Figurant pro provádění masáže

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů. Celková doba písemné zkoušky formou testu je 60 minut.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro osobní služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Unie kosmetiček

Asociace českých aromaterapeutů